

2010

Bilance počasí. Na letošní leden bychom neměli zapomenout. Jde o historickou zimu. Klimatologové v této souvislosti poznamenali, že extrémně chladný leden souvisel s tzv. 80ti letým cyklem, kdy klesá intenzita slunečního svitu. Vycházejí z toho, že podobné zimy jako letos tu české a moravské kraje i Slezsko měly v letech 1840 a pak 1929-1930. Teploty byly v lednu hluboko pod průměrem, teploty na mnoha místech klesaly pod minus 20°C, někde i minus 30°C. Co se týče srážek, ty byly výrazně nadprůměrné. Sníh, který ve druhé polovině kalamiť napadl, nejen zvýšil sněhovou vrstvu, ale byl také nebezpečnější, než ten, který spadl během prvního lednového víkendu. Často se změnilo v kluzětko, na silnicích přibývalo dopravních nehod, udra- vi okrořovaly laviny sněhu padající se střeš. Leden se dal označit za měsíce víkendových kalamiť, bílá tma se ší- dala s ledovkou. Od 8. do 11. ledna kalamiť pojmenovaná DAILY přinesla sněhový rekord za posledních 14 let, místy napadlo až 60 cm sněhu, boj se sněhem sváděli silničáři i železničáři. Od 18. ledna k nám pronikly sibiřské mrazy, na severu Čech až minus 27°C. Od začátku ledna umřelo v re- publice asi 20 bezdomovců. Zima vládla prvníou rukou. Ještě I. dekáda března byla mrazivá se sněhovými přehánkami, silný vítr, sněhové jazyky, zima se svedávala, všechno živé volá po jaru. Předjari se přiklásilo až od 18. března.

Celý duben s výjimkou posledního týdne teploty kolem 10°C , deštivo, vody vystoupaly ze sněhů koryt, došlo k záplavám v jejich okolí. Poslední dny v měsíci se oteplilo, teploty vystoupaly na 20°C . Letašní průběh jarního počasí mohl z nás zklamal. Ten, kdo se na jarní počasí chystal s předstihem byl zklamán. K počasí, které rábidl květen, mě napadá citát: „Laik se diví - odborník řádně.“ Tím mám na mysli větrné povodně na Moravě a ve Slezsku způsobené extrémními stěkami. Poslední větrné povodně se u nás datují k létům 1842 a 2006. Obašm nestačily jen povodně, v důsledku nich se asi na dvoech místech na severu Moravy a ve Slezsku přidaly sesuvy půdy. Pozitivem je, že alespoň neokročovaly lidské životy. Dějiny republiky takovoto katastrofální sesuvy půdy nepamatují. Šlo například o pásmo až 2 km dlouhé a 500 metrů široké, které se propadalo až do hloubky 50 metrů. Imhoit musím také výrazně podprůměrné teploty - ve shodu 19. května, kdy se průměrná denní teplota pohybovala ve výši 7°C , což odpovídá konci března. Na konci týdne se sice překhodně oteplilo, ale závěr května přinesl opět podprůměrné teploty. V důsledku toho měli zemědělci velké problémy se zasetymi a sázenými plodinami, nic nerostlo, počasí spíše připomínalo měsíc říjen, než máj. Za mimořádně deštivý květen mohl údajně sopachý popel v atmosféře ze sopky Eyjafjallajökull v Islandu, tvrdili vědci. Červen byl teplotně průměrný a srážkově nadprůměrný. Projevilo se největší ochlazení během dvou dnů v polovině měsíce, kdy teplota klesla ze 34°C na 19°C . V červenci panovalo počasí jako na bouřáče. Od 23. července by se dalo počítat přirovnání z pouště přímo do lednice. Následující studená vlna zasáhla celou republiku a teploty během dvou dnů na pouklyet 10°C . 26. července -

sr. Anna chladna z rána, pravi notoriicky známa pravostika. Přinesla však chladnější ráno počasí i přes den. Závěr července je označován ve stovetém kalendáři jako tzv. období Anninského tepla, tedy dle s letními teplotami a jasnými nocemi, kdy už nejnižší noci teploty mohou klesat při zemi k bodu mrazu. Je to dáno tím, že se postupně prodlužuje noc a za jasného počasí dochází k rychlému chladnutí zemského povrchu a s ním velmi rychle chladne i tenká vrstva vedoucí těsně při zemi. Za zmínku stojí bouře Olivie, která prošla 14. července celým územím, v odpoledních hodinách se přehnala i přes Vysočinu, vytápěla sklepy. Hasiči zasahovali asi na dvoech místech, kde odstraňovali spadlé stromy. Podle dostupných informací nebyl nikdo zraněn. O srpnovém počasí se občas říká, že je daleko stabilnější než to červencové. Parovalo však rozmanité počasí, oblačno, srážky, bouřky. Teploty se pohybovaly v rozmezí 14 - 20 °C. V srpnu opět po deštivém počasí řádily povodně, které způsobily velké materiální škody ale i ztráty na životech. Na Liberecku a Olomoucku spadlo až 190 litrů vody na m². Mokutné záplavy řádily i v sousedním Polsku, Německu a Rakousku. Příroda se viditelně bouřila. Září bylo z počátku období suchším, ke konci měsíce přišly opět vydatné deště, které způsobily povodně, tentokrát ale s menším rozsahem než tomu bylo před měsícem a půl. Průměrná denní teplota 18 °C, průměrná noční teplota 9 °C. Na sv. Václava - 28. října bylo nejchladnější za posledních 50 let. Říjen byl měsícem izvoru, počasí bylo pro tento měsíc charakteristické. Od 9. do 14. října nastoupilo terciární období léta. Vyrazovalo se prvními mrazíky, přes den slunečno, teploty kolem 15 °C. Od 15. října

